

Målnummer:	1975-01	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2001-11-05		
Rubrik:	Stockholms stadshus med tillhörande inventarier har inte ansetts ha sådan museal karaktär att inträdesavgifterna för visning av stadshuset är undantagna från skatteplikt enligt 3 kap. 11 § punkt 4 mervärdesskattelagen. Även fråga om EG-rättens betydelse för tolkningen. Förhandsbesked angående mervärdesskatt.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 3 kap. 11 § punkt 4 mervärdesskattelagen (1994:200)• Artikel 13 A. 1 n i Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• Mål C-349/96, CPP, REG 1999 s. I-973• RÅ 1993 ref. 75		

REFERAT

I ansökan om förhandsbesked ställde Stockholms kommun frågan om kommunen vid visning av Stockholms stadshus var skyldig att ta ut mervärdesskatt på entréavgifter. Frågan hade ursprungligen aktualiserats i samband med en skatterevision under 1998. Skattemyndighetens revisorer hade då muntligen meddelat att entréavgift avseende tornet, som hade karaktär av museum, inte skulle tas ut, medan avgifter avseende guide turer till stadshusets övriga delar skulle beläggas med mervärdesskatt om 25 procent. Kommunen hade redan 1998 följt dessa anvisningar; entréavgift till tornet tas ut med 15 kr utan mervärdesskatt, medan besökarna för guide turer i stadshusets övriga delar erlägger 40 kr, varav 8 kr avser mervärdesskatt. - Kommunen ansåg med åberopande av 3 kap. 11 § punkt 4 mervärdesskattelagen (1994:200), ML, och rättspraxis att mervärdesskatt inte skulle utgå. Särskilt hänvisades till rättsfallet RÅ 1993 ref. 75, där Vadstena kommun genom visning av Vadstena Slott med tillhörande möbler, kulturföremål och samlingar ansetts bedriva museiverksamhet.

Skatterättsnämnden (2001-03-02, Wingren, ordförande, Edlund, Nyström, Odéen, Peterson, Rabe, Sjöberg) yttrade: Förhandsbesked. - Undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 11 § 4 ML är inte tillämpligt på entréavgiften till Stockholms stadshus. - Motivering. - Enligt 3 kap. 11 § 4 ML undantas från skatteplikt omsättning avseende anordnande i museiverksamhet av utställningar för allmänheten och tillhandahållande i museiverksamhet av föremål för utställningar, om verksamheten bedrivs av eller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna. - Vad som avses med museiverksamhet har inte närmare definierats i ML eller förarbetena till lagen. Av praxis framgår att frågan om viss verksamhet har varit att hänföra till museiverksamhet i första hand avgjorts med ledning av vad som enligt vedertaget språkbruk förstås med sådan verksamhet (jfr RÅ 1992 ref. 66, RÅ 1993 ref. 45 och ref. 75). Enligt denna praxis synes det gemensamma för sådana verksamheter vara att de gäller systematiskt hopbragta och ordnade samlingar av föremål som förevisas för allmänheten. Detta får också anses följa av själva bestämmelserna som anger att fråga skall vara om anordnande av utställningar för allmänheten eller tillhandahållande av föremål för sådana utställningar. - De möbler, konstverk m.m. som kan studeras vid en guidad tur i stadshuset kan enligt nämndens mening inte anses utgöra systematiskt

hopbragta och ordnade samlingar av föremål som ställs ut för visning för allmänheten. De delar av stadshuset som visas för allmänheten präglas mer av att byggnaden är säte för Stockholms stads politiska ledning och att den i övrigt används för representation, vid festligheter etc. Stadshuset med tillhörande möbler, konstverk m.m. kan mot denna bakgrund inte anses ha en sådan karaktär som var fallet i det av kommunen åberopade avgörandet RÅ 1993 ref. 75. Nämnden finner mot bakgrund av det nu anförda att visningen av de aktuella delarna av stadshuset mot avgift inte kan hänföras till omsättning avseende anordnande i museiverksamhet av utställning för allmänheten.

Stockholms kommun överklagade och yrkade att Regeringsrätten skulle ändra förhandsbeskedet och förklara att guidade visningar av stadshuset skulle anses som anordnande i museiverksamhet av utställningar för allmänheten och således omfattade av undantag från skatteplikt enligt 3 kap. 11 § punkt 4 ML. Vidare yrkades att Regeringsrätten vid behov skulle tillställa EG-domstolen frågan för prövning. Kommunen anförde till stöd för sin talan bl.a. följande. Begreppet museiverksamhet i ML skall tolkas i ljuset av EG-rätten. I artikel 13 A. 1 n i Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, härafter benämnt sjätte mervärdesskattedirektivet, undantas kulturella tjänster och varor med nära anknytning därtill, som tillhandahålls av offentligtorgan, från skatteplikt. Stockholms kommun är ett offentligtorgan. Visning av stadshuset utgör en sådan kulturell tjänst som omfattas av stadsgandet i artikel 13 A. 1 n. Kommunens uppfattning är att EG-rätten inte bara medger utan också kräver en vidare tolkning av begreppet museiverksamhet än den snäva tolkning som görs av Skatterättsnämnden.

Riksskatteverket bestred bifall till kommunens talan.

Regeringsrätten (2001-11-05, Ragnemalm, Nilsson, Schäder, Ersson, Dexe) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Artikel 13 A. i sjätte mervärdesskattedirektivet föreskriver undantag från skatteplikt inom landets territorium för vissa verksamheter av hänsyn till allmänintresset. Enligt punkt 1 i denna artikel skall medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av övriga gemenskapsbestämmelser, undanta vissa angivna verksamheter från skatteplikt och fastställa de villkor som krävs för att säkerställa en riktig och enkel tillämpning och förhindra eventuell skatteflykt, skatteundandragande eller missbruk. I punkten 1 n undantas "vissa kulturella tjänster och varor med nära anknytning därtill som tillhandahålls av offentligtorgan eller andra kulturella organ som är erkända av medlemsstaten i fråga".

I 3 kap. 11 § fjärde punkten ML undantas från skatteplikt omsättning som avser anordnande i museiverksamhet av utställningar för allmänheten och tillhandahållande i museiverksamhet av föremål för utställningar, om verksamheten bedrivs av eller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna.

Även om det av EG-domstolens fasta praxis följer att undantagen i artikel 13 i sjätte mervärdesskattedirektivet utgör självständiga begrepp i gemenskapsrätten, som syftar till att förhindra att medlemsstaterna tillämpar mervärdesskattesystemet på olika sätt (se punkt 15 i domen den 25 februari 1999 i mål C-349/96, CPP, REG 1999 s. I-973), är det uppenbart att valet av uttrycket "vissa kulturella tjänster" lämnar medlemsstaterna en betydande frihet att själva avgöra vilka tjänster inom kulturområdet som skall vara befriade från skatt. Den aktuella punkten 1 n ger därmed föga utrymme för att hävda att en stat, som i den interna normgivningen undantagit endast ett fåtal kulturella tjänster eller gett definitionen av en undantagen tjänst ett snävt innehåll, i detta avseende skulle ha genomfört direktivet på ett bristfälligt sätt. Därav följer också att EG-rätten inte innehåller några särskilda anvisningar för rättstillämpande organ vid tolkningen av ett i den nationella lagstiftningen förekommande begrepp - som t.ex. "museiverksamhet" - som väl ryms inom

bestämningen "vissa kulturella tjänster".

Av det sagda följer att anledning att inhämta förhandsavgörande från EG-domstolen saknas och att kommunens påstående att EG-rätten kräver en extensivare tolkning av begreppet museiverksamhet än den som gjorts av Skatterättsnämnden måste tillbakavisas. Frågan i målet gäller därför hur den aktuella omsättningen skall bedömas enligt reglerna i ML och närmare bestämt dess 3 kap. 11 § punkt 4.

Regeringsrätten delar Skatterättsnämndens uppfattning att de av Stockholms kommun - som ovedersägligen är att hänföra till "det allmänna" - organiserade visningarna av stadshuset inte kan anses äga rum "i museiverksamhet", vilket utgör grundförutsättning för regelns tillämplighet. Stadshuset med tillhörande inventarier har varken enligt vedertaget språkbruk eller enligt de kriterier som fastlagts i rättspraxis (se särskilt RÅ 1993 ref. 75) sådan museal karaktär att visning av detta för allmänheten kan anses utgöra museiverksamhet. Inträdesavgifterna avseende sådana visningar är därför inte undantagna från skatteplikt.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten avslår yrkandet om att inhämta förhandsavgörande från EG-domstolen.

Regeringsrätten fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Föredraget 2001-10-07, föredragande Nielsen, målnummer 1975-2001

Sökord: Förhandsbesked; Mervärdesskatt

Litteratur:
